

УДК 615.32

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ СИРОВИНИ МАЛИНИ ЗВИЧАЙНОЇ У МЕДИЦИНІ ТА ФАРМАЦІЇ

Єлизавета Кузьміна, Олена Руденко,
Керівник – Т.П. Зарудко

**Фаховий коледж Національного фармацевтичного університету,
м. Харків, Україна**

Малина звичайна — *Rubus idaeus* L. (від *rubus* — лат. назви малини або ожини; від *ruber* — червоний; *idaeus* — від грец. *idaios* — ідський (за Плінієм, від гори Іда на о. Крит) — напівкущ з роду рубус (*Rubus* L.) родини розові (*Rosaceae* L.). Відомо багато сортів рослини, в тому числі — ремонтантних, із жовтими і чорними плодами.

Офіційною сировиною є плоди малини звичайної — *Fructus Rubi idaei*, які збирають лише в суху погоду, цілком стиглі, без квітоніжок і квітколожа. У народній медицині використовують квітки (*Flores Rubi idaei*) і листя (*Folia Rubi idaei*) малини звичайної [1, 2].

У науковій медицині застосовують свіжі й сушені плоди малини звичайної. Із свіжих плодів виготовляють малиновий сироп (*Syrupus Rubi idaei*), який використовують для поліпшення смаку ліків. Чай із сушених плодів призначають при різних простудних захворюваннях (чинить потогінну, анальгезивну і протизапальну дію). Як дієтичний продукт плоди малини звичайної споживають у натуральному вигляді при анемії, атеросклерозі, гіпертонічній хворобі, цукровому діабеті, для збудження апетиту й поліпшення травлення при екземі. При нефриті й подагрі вживання плодів малини протипоказане. Народна медицина рекомендує вживати пагони і листя малини звичайної як заварку до чаю, який п'ють при застуді, грипі, знесиленні після хвороби, при ревматизмі. Респбері-кетон підвищує шкірний інсуліноподібний фактор росту, стимулює ріст волосся й підвищує еластичність шкіри. З досвіду народної медицини відомо, що листя малини звичайної характеризується протизапальними, в'язучими, антиоксидантними, кровоспинними властивостями.

В експерименті настій і настійка листя проявляють стресо- й гастропротекторні властивості. Настій квіток малини звичайної вживають при геморої, гарячці, а зовнішньо — при кон'юнктивіті, блефариті, для промивання обличчя при вуграх [1, 3].

Слід зазначити, що таке різноманіття напрямів терапевтичної дії і застосування засобів із малини обумовлене її багатим хімічним складом. Свіжі плоди містять 3,6-5,7 % вуглеводів (глюкоза, фруктоза, сахароза), органічні кислоти (яблучна, лимонна, винна, мурашина) до 1,36-2,05 %, пектинові речовини – до 0,45-0,71 %, каротин – до 0,3-0,6 мг%, вітамін В₂ – до 0,012 мг %, вітамін С – 12-45 мг%, ніотинова кислота – 0,6 мг%, фолієва кислота – 0,18 мг%, флавоноїди – гіперозид, ізокверцитрин, астралагін, кемпферол-рамнозид та ін., β-ситостерин та інші фітостерини, слизисті і дубильні речовини, мікро- і макроелементи – калій, залізо, марганець, кобальт, цинк та ін., бензальдегід, тритерпенові кислоти. Насіння містить жирну олію до 21 %.

У листі містяться вітаміни С, Е, каротин, фенолкарбонові кислоти, катехіни, флавоноїди, дубильні речовини, мікро- та макроелементи – калій, фосфор, кальцій, залізо, магній [3].

Нами був визначений вміст органічних кислот у плодах малини звичайної, який склав $1,50 \pm 0,09$ %.

Таким чином, сировина малини звичайної характеризується доступністю сировинної бази, багатим хімічним складом, різнонаправленістю застосування та має широкі можливості використання у медицині та фармації.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

1. Лекарственное сырье растительного и животного происхождения. Фармакогнозия: Учеб. пособ. / Под. ред. Г.П. Яковлева. — СПб., 2006; Лікарські рослини / Відп. ред. А.М. Гродзинський. — К., 1992;
2. Растительные ресурсы России: Дикорастущие цветковые растения, их компонентный состав и биологическая активность. Т. 2. Семейства Actinidiaceae — Malvaceae, Euphorbiaceae — Haloragaceae. — СПб., 2010.
3. <https://www.pharmencyclopedia.com.ua/article/6757/malina-zvichajna>